
Στα 9,7 δισ. η συμβολή των ΒΙ.ΠΕ. στο ΑΕΠ. Οι εξελίξεις για τα Οινόφυτα και το Καλοχώρι Θεσσαλονίκης

2019/12/04 09:26 στην κατηγορία LOGISTICS

Για κάθε 1 ευρώ προστιθέμενης αξίας που παράγεται από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις ΒΙ.ΠΕ., η συνολική προστιθέμενη αξία στην ελληνική οικονομία **αυξάνεται κατά 3 ευρώ.**

Από την άλλη πλευρά, η ΒΙΠΕ αποτελούν μειονότητα, αφού οι περισσότερες επιχειρήσεις λειτουργούν σε άτυπες συγκεντρώσεις.

Στην Ελλάδα, λειτουργούν 58 Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (ΟΥΜΕΔ), με τους 25 να βρίσκονται υπό τον έλεγχο της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ.

Η σημασία των Οργανωμένων Υποδοχέων και συγκεκριμένα της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ στην ανάπτυξη της βιομηχανίας και στην ταχύτερη μεγέθυνση της εγχώριας οικονομίας ήταν το αντικείμενο μελέτης, που παρουσίασε χθες το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), με τίτλο: [«Οικονομικό, Κοινωνικό και Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα της Λειτουργίας των Οργανωμένων Υποδοχέων Δραστηριοτήτων: Η Σημασία της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ.»](#).

Η μελέτη, που πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ, αποτίμησε ποιοτικά πλεονεκτήματα και ποσοτικά χαρακτηριστικά των οργανωμένων υποδοχέων στην Ελλάδα.

Όπως αναφέρεται, συνιστά μια πρώτη προσπάθεια να **αναδειχθεί η σημασία της καλύτερης οργάνωσης των άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων, όπως και των όρων**, υπό τους οποίους οι υφιστάμενοι Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών Δραστηριοτήτων (ΟΥΜΕΔ) μπορούν να είναι πιο αποδοτικοί.

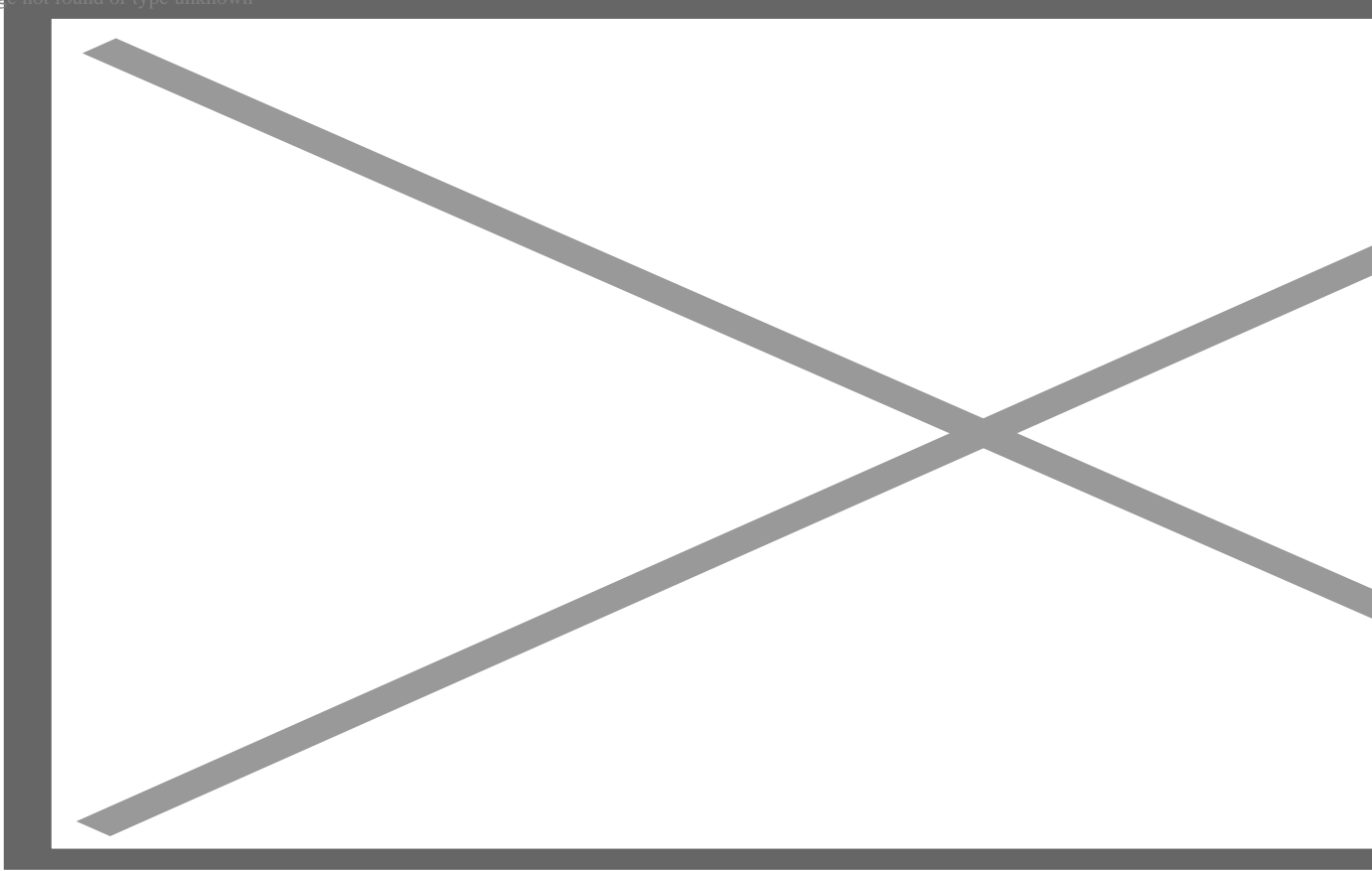
Ο Νίκος Βέττας, γενικός διευθυντής IOBE, ανέλυσε τη σημασία της βιομηχανίας για την ελληνική οικονομία. Παρά τις ισχυρές θετικές επιδράσεις της στην ευρύτερη οικονομική δραστηριότητα, καθώς χαρακτηρίζεται από υψηλές επενδύσεις ανά εργαζόμενο και προσφέρει θέσεις εργασίας υψηλής αξίας, **το σχετικό μέγεθος της είναι μικρό.**

Υπολείπεται σημαντικά του μέσου όρου της Ευρώπης, όταν μάλιστα η ανάπτυξη της βιομηχανίας τίθεται συνολικά ως στρατηγικός στόχος από την Ευρωπαϊκή πολιτική. Το κενό πρέπει να καλυφθεί το συντομότερο και, δεδομένων των προβλημάτων που υφίστανται για αδειοδοτήσεις, ο ρόλος των οργανωμένων περιοχών για υποδοχές είναι κρίσιμος.

Από την πλευρά του, ο υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων Νίκος Παπαθανάσης, στην παρέμβασή του, αναφέρθηκε στον πρόσφατο νόμο 4635 «Επενδύω στην Ελλάδα» και στις βελτιώσεις που έφερε συνολικά στο επιχειρηματικό περιβάλλον και ειδικά στο πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των Οργανωμένων Υποδοχέων Δραστηριοτήτων (ΟΥ

Επίσης, ο κ. Παπαθανάσης υπογράμμισε ότι το υπουργείο εργάζεται **για την εξασφάλιση χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ 2021-2027 για τη μετατροπή των άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων σε ΟΥΜΕΔ**, διερευνώντας πρακτικές που εφάρμοσαν άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αντίστοιχα, ο διευθύνων σύμβουλος της ETBA ΒΙ.ΠΕ., Αθανάσιος Ψαθάς, αναφέρθηκε «στη σημασία που έχει για το περιβάλλον η εγκατάσταση της βιομηχανίας σε οργανωμένους χώρους, που έχουν τις κατάλληλες υποδομές για τη διαχείριση των περιβαλλοντικών κινδύνων».

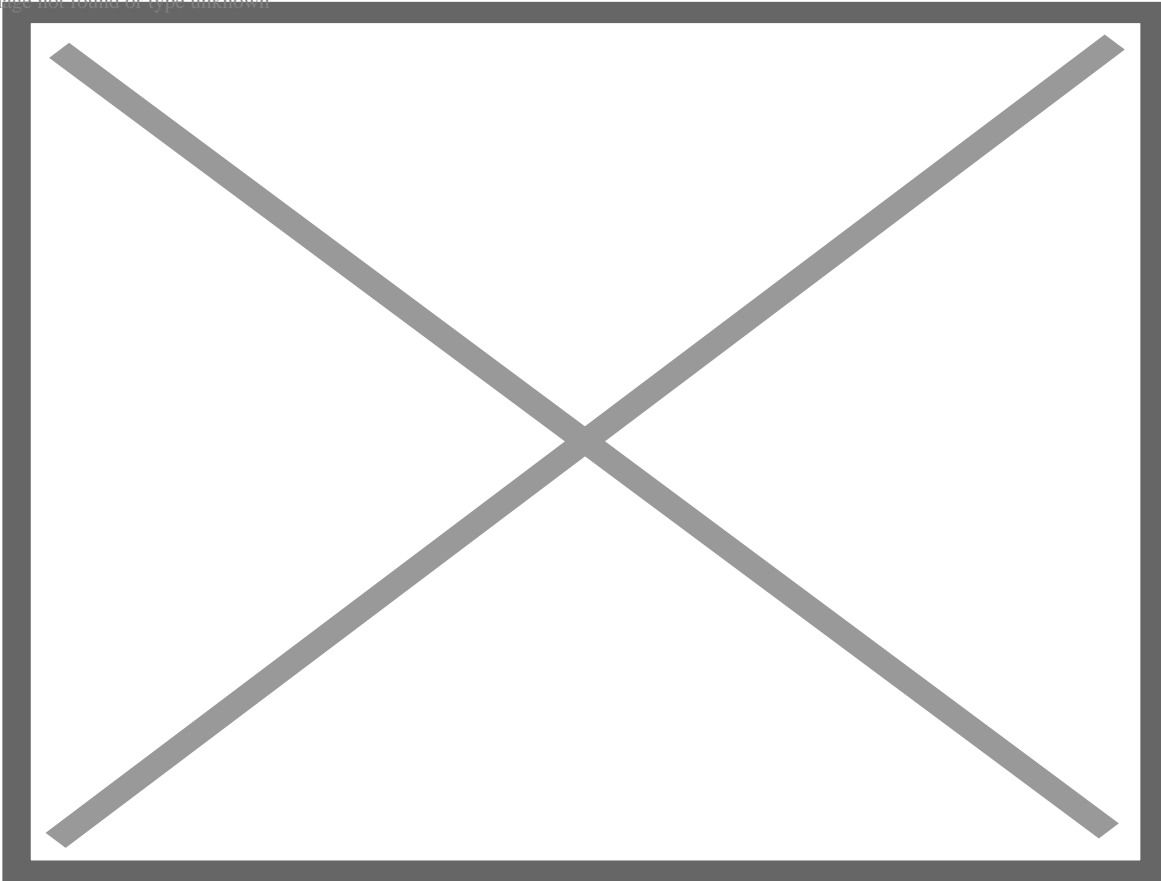

Στιγμιότυπο από την συνέντευξη Τύπου

Μάλιστα, τόνισε ότι «η ύπαρξη των κατάλληλων υποδομών για τη σωστή λειτουργία της βιομηχανίας και της μεταποίησης είναι ιδιαίτερα χρήσιμη, κυρίως στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, που δεν έχουν οι ίδιες τη δυνατότητα να κάνουν τις συχνά μεγάλες επενδύσεις που απαιτούνται για τον περιορισμό του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος, όπως προβλέπεται στην περιβαλλοντική νομοθεσία».

Ο Άγγελος Τσακανίκας, Επιστημονικός Σύμβουλος IOBE, παρουσιάζοντας τη μελέτη, επισήμανε ότι η νέα βιομηχανική πολιτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει ως βασικούς άξονες την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, την αναζωογόνηση των περιφερειών και τη χρήση των καλύτερων τεχνολογιών για τη δημιουργία μιας έξυπνης, καθαρής και καινοτόμου βιομηχανίας.

Ειδικά σε χώρες, όπως η Ελλάδα, που προσπαθούν να επανασχεδιάσουν τη βιομηχανική τους πολιτική, οι οργανωμένοι υποδοχείς μπορούν να συνεισφέρουν στην επίτευξη αυτών των στόχων καθώς συγκεντρώνουν συγκεκριμένα πλεονεκτήματα αποδοτικότερης λειτουργίας και αποτελεσματικότερης συμβολής τους σε επιμέρους περιβαλλοντικούς στόχους.

Ρυθμιστικό πλαίσιο

Οι χρονοβόρες διαδικασίες αδειοδότησης στην Ελλάδα, η διάσπαρτη δόμηση και η έλλειψη ολοκληρωμένου χωρικού σχεδιασμού, αποτελούν σημαντικά εμπόδια για την ενίσχυση και προσέλκυση επενδύσεων, ειδικά στον τομέα της βιομηχανίας.

Μια σειρά από νομοθετικές παρεμβάσεις έχουν θεσπιστεί την τελευταία οκταετία στην κατεύθυνση της απλοποίησης των διαδικασιών αδειοδότησης, αλλά και στο ευρύτερο πλαίσιο ρύθμισης της λειτουργίας των οργανωμένων υποδοχέων μεταποιητικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας (ΟΥΜΕΔ).

Στις περισσότερες περιπτώσεις, **το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο προσπαθεί να δώσει κίνητρα** για τη δημιουργία νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων μέσα σε οργανωμένες δομές, να προωθήσει έναν ολοκληρωμένο χωρικό σχεδιασμό λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και να επιλύσει χρόνια προβλήματα στην αγορά των ΟΥΜΕΔ.

Ατέλειες αγοράς ΟΥΜΕΔ

Η εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων εντός ΟΥΜΕΔ φέρει σημαντικά πλεονεκτήματα, καθώς η προς εγκατάσταση επιχείρηση αποφεύγει όλες τις διαδικασίες αδειοδότησης.

Ωστόσο, παρά την ιδιαίτερη σημασία και τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από την

ύπαρξη ΟΥΜΕΔ και την εγκατάσταση σε αυτούς παραγωγικών μονάδων, φαίνεται ότι εμμένουν ορισμένες θεσμικές αστοχίες που επιβαρύνουν τη διαχείριση και λειτουργία των ΟΥΜΕΔ.

Σημαντική ατέλεια θεωρείται **η διάσπαρτη δόμηση βιομηχανικών μονάδων η οποία προκαλεί θέματα ανταγωνισμού μεταξύ των εγκατεστημένων και μη επιχειρήσεων**, κυρίως λόγω του τιμολογούμενου κόστους που υφίστανται οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις.

Επίσης, σημαντικό είναι το φαινόμενο του «free riding» των επιχειρήσεων, καθώς αρκετές επιχειρήσεις, ενώ λειτουργούν εντός ΟΥΜΕΔ, δεν ακολουθούν τους όρους του Κανονισμού Λειτουργίας, με αποτέλεσμα υψηλό κόστος διαχείρισης και πολύχρονη δικαστική αντιδικία.

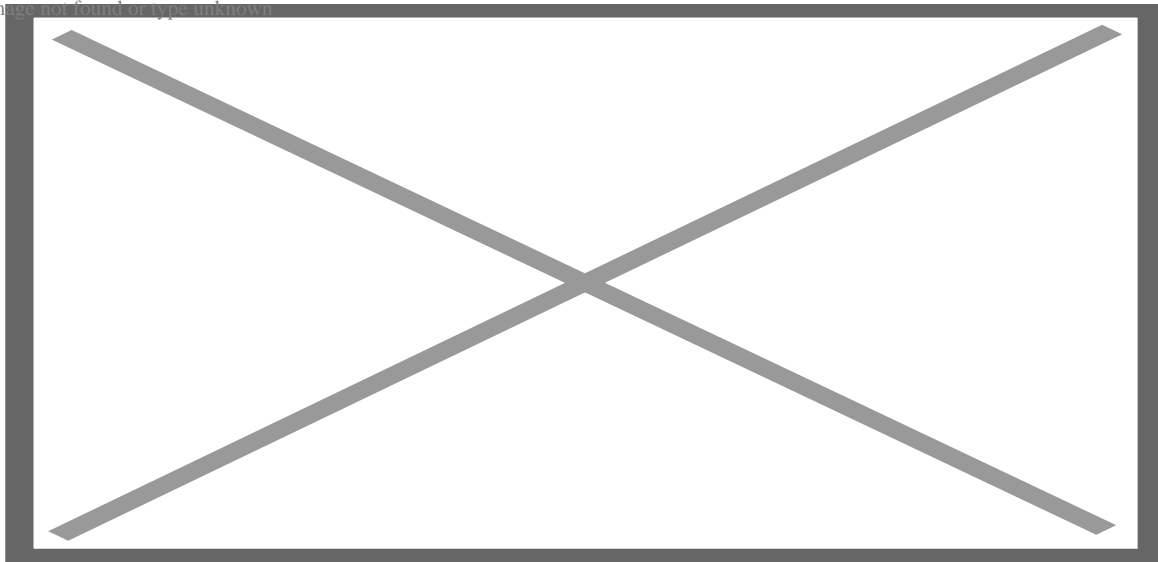
Διεθνής εμπειρία

Στη μελέτη αξιολογείται η διεθνής εμπειρία που δείχνει την αξία της ανάπτυξης των οργανωμένων βιομηχανικών περιοχών και της παροχής σύγχρονων υπηρεσιών σε ένα ανεπτυγμένο δίκτυο υποδομών.

Τα βιομηχανικά πάρκα θεωρούνται κομβικά αναπτυξιακά εργαλεία, ειδικά σε χώρες με βαρύνουσα μεταποίηση, καθώς οι οργανωμένοι υποδοχείς μπορούν να συνεισφέρουν σημαντικά στην επίτευξη περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων.

Αυτό που ξεχωρίζει στα περισσότερα επιτυχημένα και σύγχρονα πάρκα, είναι η ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ των εγκατεστημένων επιχειρήσεων, η σύνδεσή τους με ερευνητικά κέντρα και εκπαιδευτικά ιδρύματα, καθώς και η προτεραιότητα στην προστασία του περιβάλλοντος.

Τα τελευταία χρόνια κλιμακώνεται και η ανάπτυξη των οικολογικών βιομηχανικών πάρκων που έχουν ως στόχο τη βιομηχανική συμβίωση, δηλαδή τη συνεργασία, μέσω ανταλλαγής υπηρεσιών και προϊόντων και της κοινής διαχείρισης ενέργειας, υδάτων και αποβλήτων, μεταξύ των βιομηχανικών μονάδων, με στόχο το συλλογικό όφελος και την προστασία του περιβάλλοντος.

Οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό αποτύπωμα ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ

Στη μελέτη χαρτογραφήθηκαν οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις στις 25 ΒΙ.ΠΕ., που διαχειρίζεται η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ., οι οποίες **εκτιμώνται περί τις 2.300.**

Εκτιμήθηκε ότι στις ΒΙ.ΠΕ. εργάζονται περίπου 36 χιλ. άτομα. Το μεγαλύτερο μέρος αυτής της απασχόλησης (37%) καταγράφεται στις ΒΙ.ΠΕ. της Κεντρικής Μακεδονίας, και ακολουθούν η Ανατολική Μακεδονία, η Θράκη και η Κρήτη με 16,2% και 14,4%, αντίστοιχα.

Το σύνολο του κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται εντός των εγκατεστημένων μονάδων στις ΒΙ.ΠΕ. **εκτιμήθηκε στα 7,5 δισ.**, εκ των οποίων το 35% περίπου σε ΒΙ.ΠΕ. της Κεντρικής Μακεδονίας και το 15% στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη.

Στη μελέτη προσδιορίστηκαν αναλυτικά τόσο οι άμεσες επιδράσεις της δραστηριότητας εντός των ΒΙ.ΠΕ. στην ελληνική οικονομία, όσο και οι επακόλουθες επιδράσεις της δραστηριότητας αυτών, που προκύπτουν λόγω τόνωσης της οικονομικής δραστηριότητας κατά μήκος της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Το συνολικό οικονομικό αποτύπωμα της δραστηριότητας στις ΒΙ.ΠΕ., σε όρους ετήσιας ακαθάριστης αξίας παραγωγής, **υπολογίστηκε στα 17,5 δισ.**, ενώ η συνολική επίδραση της δραστηριότητας στις ΒΙ.ΠΕ. στο ΑΕΠ της χώρας **ανέρχεται σε 9,7 δισ.**

Για κάθε €1 προστιθέμενης αξίας που παράγεται από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις ΒΙ.ΠΕ., η συνολική προστιθέμενη αξία στην ελληνική οικονομία **αυξάνεται κατά €3.**

Επιπλέον, η συνολική συνεισφορά των παραγωγικών μονάδων στις ΒΙ.ΠΕ. στην απασχόληση, λαμβανομένων υπόψη των έμμεσων και των προκαλούμενων επιδράσεων, **φθάνει τις 236 χιλ. θέσεις απασχόλησης**, δηλ. σε περισσότερο από

το 5,9% της απασχόλησης στην Ελλάδα.

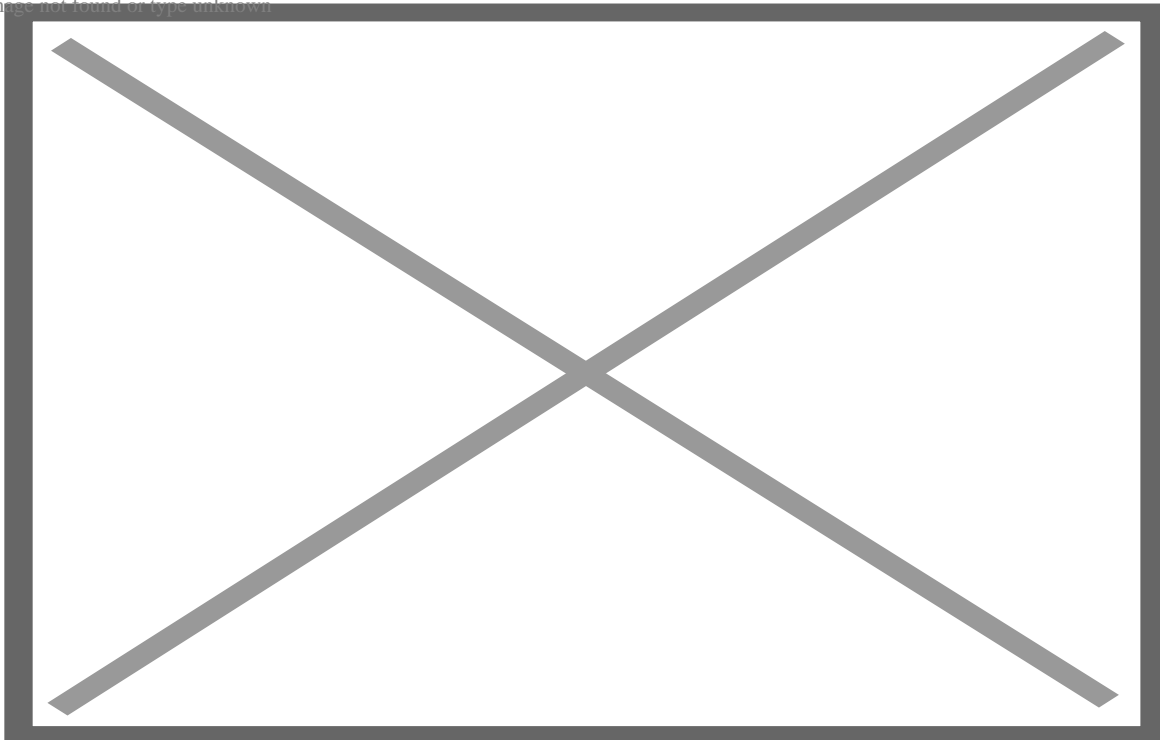
Η δραστηριότητα στις βιομηχανικές περιοχές της ΕΤΒΑ συνεισφέρει άμεσα και στα δημόσια έσοδα, με την πληρωμή κάθε είδους φόρων και ασφαλιστικών εισφορών, συνολικού ύψους 770 εκατ., ενώ η συνολική επίδραση του τομέα στα **δημόσια έσοδα ανήλθε σε 2,6 δισ.**

Αξιοσημείωτο είναι το ύψος του κοινωνικού προϊόντος της δραστηριότητας στις ΒΙ.ΠΕ., το οποίο περιλαμβάνει αμοιβές εργαζομένων, συνεισφορά στα δημόσια έσοδα και συνεισφορά στο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου.

Το άμεσο κοινωνικό προϊόν της δραστηριότητας στις ΒΙ.ΠΕ. φτάνει τα 1,7 δισ., ενώ η συνολική συμβολή των παραγωγικών μονάδων στις ΒΙ.ΠΕ. στην παραγωγή κοινωνικού προϊόντος προσεγγίζει τα 5,5 δισ.

Σε περιφερειακό επίπεδο, η δραστηριότητα στις βιομηχανικές περιοχές της ΕΤΒΑ έχει ισχυρό οικονομικό αντίκτυπο στις περιφέρειες της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, της Ηπείρου και της Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ έχει επίσης σημαντική συμβολή στις τοπικές οικονομίες της Κρήτης και της Δυτικής Ελλάδας.

Image placeholder

Προτάσεις πολιτικής

Σημαντικά θέματα διευθετούνται με τον νέο νόμο για τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων ΟΥΜΕΔ, αλλά και την παροχή κινήτρων για την μετεγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων σε αυτούς.

Υπάρχουν όμως ακόμα σημαντικές δυνατότητες βελτίωσης του σχετικού θεσμικού πλαισίου. Ενδεικτικά, μπορούν να αναφερθούν:

-Δυνατότητα ανακήρυξης μεμονωμένων μεγάλων βιομηχανικών συγκροτημάτων και επιχειρηματικών συγκεντρώσεων (όπως π.χ. ZPLs) ως επιχειρηματικών πάρκων

-Επιδοτήσεις στον φορέα ανάπτυξης και διαχείρισης των ΟΥΜΕΔ για τη συντήρηση και την αναβάθμιση υποδομών, και την παροχή υπηρεσιών

-Εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων πάρκων, παράλληλα με τη δημιουργία των αναγκαίων υποστηρικτικών υποδομών και τη δημιουργία δικτύων

-Εξυγίανση των άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων, με δημιουργία υποστηρικτικών υποδομών και δικτύων Αναφορικά με τα κίνητρα εγκατάστασης ή μετεγκατάστασης βιομηχανικών μονάδων σε οργανωμένες περιοχές, αυτά θα μπορούσαν να αφορούν:

-Επιδοτήσεις επιχειρήσεων για να καλύψουν το κόστος μετεγκατάστασης σε ΟΥΜΕΔ,

-Φορολογικά κίνητρα χρηματοδοτικής μόχλευσης

-Διάθεση ευέλικτων χρηματοδοτικών μηχανισμών για υλοποίηση νέων επενδύσεων σε παραγωγικές μονάδες εντός ΒΙ.ΠΕ.

Ωστόσο, προκειμένου μια εταιρεία διαχείρισης ΟΥΜΕΔ να προσελκύσει νέες βιομηχανικές μονάδες, δεν αρκεί να εστιάσει στην ανάδειξη όλων των πλεονεκτημάτων εγκατάστασης.

Χρειάζεται ταυτόχρονα η ανάληψη πρωτοβουλιών που θα εκσυγχρονίζουν τον ρόλο των βιομηχανικών περιοχών, θα προσφέρουν νέες υπηρεσίες και θα ενισχύουν δράσεις ανάπτυξης της κυκλικής οικονομίας, και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Οι εξελίξεις σε Οινόφυτα και Καλοχώρι Θεσσαλονίκης

Σχετικά με τα [Οινόφυτα, τη μεγαλύτερη άτυπη βιομηχανική συγκέντρωση στη χώρα](#), σε εξέλιξη βρίσκεται η μελέτη για την ολοκλήρωση του Φορέα Υποδοχής.

Στη χθεσινή συνέντευξη Τύπου υποστηρίχθηκε ότι θα χρειαστεί μια διετία, έως τα τέλη του 2021, ώστε να ολοκληρωθεί η μελέτη.

Αντίστοιχα, για το Καλοχώρι Θεσσαλονίκης, η κατάσταση είναι πιο περίπλοκη, σε σχέση με τα Οινόφυτα, καθώς υπάρχει μίξη βιομηχανικών δραστηριοτήτων μέσα στον αστικό ιστό. Η πρώτη μελέτη εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί εντός τριμήνου.